

RUOTSI

STÖD OCH RÅD GIVNING OM RÄTTSPROCESSEN FÖR SEXUALBROTTSOFFER

Brottsofferjourens guider ● 1 (Uppdaterad 10.5.2022) RIKUs broschyrer och guider: riku.fi/oppaat

SEXUALBROTT

- Alla sexualbrott, såsom tvingande till en sexuell handling, våldtäkt och sexuellt utnyttjande av barn, är brott som hör under allmänt åtal. Om polisen får kännedom om ett brott kan det utredas och åklagaren kan föra ärendet till domstol. Polisen kan inleda en förundersökning även om offret själv inte har gjort en anmälan.
  - Du har kostnadsfritt rätt till ett rättegångsbiträde när det gäller sexualbrottsärenden som avses i 20 kapitlet i strafflagen. Inkomster och förmögenhet inverkar inte på detta.
  - Redan under förundersökningen kan du få ett rättegångsbiträde, som bekostas av statens medel, även om det senare visar sig att ärendet inte behandlas i domstol. Det räcker att du vid polisförhöret meddelar att du yrkar på skadestånd. Rättegångsbiträdet hjälper dig senare att fastställa skadeståndsbeloppet och är med vid en eventuell rättegång, ifall åklagaren beslutar att väcka åtal. Hos RIKU får du hjälp med att skaffa ett rättegångsbiträde.
- Besök en läkare så fort som möjligt för att få den vård och de undersökningar som behövs.
- Läkarutlåtande är viktigt vid en eventuell rättegång. Polisen beställer det med ditt samtycke.
- Spara allt som kan ses som bevis.
- Om offret är under 18 år görs en anmälan till polisen samt barnskyddet.

BROTTSANMÄLAN

- Ju snabbare du gör en brottsanmälan, desto lättare har polisen att utreda brottet.
- Anmälan kan göras på vilken polisstation som helst.
- Hos RIKU kan du be om att få en kostnadsfri stödperson som kommer med dig både för att göra en anmälan och till polisens förhör inför förundersökningen.
- Om du vill kan du be om att få ett avskilt lugnt utrymme för att göra anmälan.
- Du har rätt att få en skriftlig bekräftelse på din brottsanmälan.
- Förundersökningen kan inledas bara utifrån en brottsanmälan. Det är polisen som fattar beslut om att inleda en förundersökning.

HOS BROTTSOFFERJOURN (RIKU) KAN DU BE OM EN STÖDPERSON som finns vid din sida såväl när du gör brottsanmälan som under förundersökning och rättegång samt vid andra tillfällen om det behövs.

Du har dessutom rätt att

- göra brottsanmälan på ett språk du förstår
- få en översättning av väsentliga handlingar
- anvisas en tolk under förhören och rättegången
- få information om frigivning av en fånge i vissa situationer.

FÖRUNDERSÖKNING

- Det är bra att berätta allt du vet om händelserna för polisen. Berätta då sanningen.
- Polisen kan komma att tillsammans med dig utvärdera behovet av särskilt skydd (till exempel när det gäller förhørsrum och rättegångsarrangemang för att inte orsaka dig ytterligare lidande till följd av brottsprocessens förfaranden).
- Förhör med barn under 18 år kan komma att spelas in på video. I vissa fall kan även förhör med en person som fyllt 18 år spelas in på video.
- Under förundersökningen frågar polisen om du har krav på skadestånd. Även om du har krav, kan du meddela det faktiska beloppet senare efter att du har diskuterat med ditt rättegångsbiträde.
- Du kan be om att dina kontaktuppgifter inte lämnas till den brottsmisstänkte.
- När förhandsundersökningens protokoll är klart få du kostnadsfritt en kopia av det.
- Om en person på basis av förundersökningen kan misstänkas för ett brott, går ärendet vidare till åtalsprövning.

RÄTTEGÅNG

- Ifall åklagaren väcker åtal mot den brottsmisstänkta, kallar tingsrätten dig till rättegången, och du måste gå dit. Du behöver ett särskilt skäl för att bli borta såsom ett läkarintyg över en sjukdom som gör dig förhindrad att närvara.
- Rättegången sker på den ort där brottet har ägt rum.
- Det är möjligt att en person under 18 år inte kallas till rättegången. I så fall kan ett förhör som tidigare har spelats in på video visas i rättsalen.
- Hos RIKU kan du kostnadsfritt få en stödperson som kommer med dig till rättegången.
- Ditt rättegångsbiträde är även med under rättegången och framför dina skadeståndskrav.
- Din uppgift är att sanningsenligt berätta vad som har hänt.
- Du kan be om specialarrangemang (till exempel en skärmvägg) för att inte behöva möta personen som är åtalad för brott. Stödpersonen från RIKU eller ditt rättegångsbiträde kan hjälpa dig att ordna saken.
- Rättegången kan hållas delvis eller helt bakom stängda dörrar, varvid publiken avlägsnas från rättsalen.
- Domen kan ges samma dag eller vid en annan angiven tidpunkt.
- Tingsrättens dom kan överklagas till hovrätten. Rättegångsbiträdet hjälper dig att sammanställa en överklagan.

BE OM HJÄLP.

HOS RIKU FÅR DU STÖD I ALLA SKEDEN AV RÄTTSPROCESSEN.

Brottsofferjouren (RIKU) hjälper dig i alla skeden. Vi kan tillsammans söka andra viktiga stödformer, såsom kris- och rättshjälp, på din ort.

BROTTSOFFERJOUREN 116 006

Juridisk telefonrådgivning 0800 161 177

RIKUchat (riku.fi/chat)

   /rikosuhripaivystys

 riku.fi

RIKU

BROTTSOFFERJOUREN
RIKOSUHRIPÄIVYSTYS

Verksamheten stöds av justitieministeriet.

 OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Broschyren har sammanställts i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd (THL).

RIKU betjänar avgiftsfritt hela landet – på nätet, via telefon i 7 regionkontor och 31 serviceställen.

Alla tjänster och kontaktuppgifter riku.fi/sv

